

Denktank Verbindingsofficieren

.....

Lectoraat Aanpak Jeugdcriminaliteit

ONDERDEEL VAN
PROJECT V
(VERBONDENHEID)

Opdrachtgever
Hogeschool Leiden
Lectoraat Aanpak Jeugdcriminaliteit

Auteur(s)
Jeroen van den Broek
Jan Dirk de Jong

Datum
8 september 2016

Een verbindingsofficier?

“Een verbindingsofficier, wat bedoelen ze daarmee?”, zult u misschien denken. Ook wij weten nog niet precies wat een verbindingsofficier is in de context van de aanpak van risicojeugd¹ en problematische jeugdgroepen². We weten niet exact welke eigenschappen hij heeft, waar hij of zij vandaan komt en op welke manier deze professional opereert. Wel zien we in de praktijk bijzondere mensen opstaan die opvallend goed een natuurlijke brug weten te vormen tussen de leefwereld op straat en die binnen ons systeem. Deze mensen blijken in staat te schakelen tussen beide sociale werelden, bewegen zich met gemak in beide klimaten en lijken daardoor van onschatbare waarde zijn voor de integrale aanpak van overlast en jeugdcriminaliteit.³ Het bestaan van deze professionals kan mogelijk voorzien in de grote vraag naar meer verbondenheid tussen straat en systeem, maar ook tussen verschillende partners of domeinen binnen de integrale aanpak zelf (zoals het sociale en het veiligheidsdomein).

Om de inzet van deze bijzondere professionals te onderzoeken en te bepalen hoe zij een efficiënte rol van betekenis kunnen spelen in een toekomstbestendige aanpak van overlast en jeugdcriminaliteit, hebben wij ze aangeduid met het attenderende begrip ‘verbindingsofficier’. Om het voorlopige concept van de ‘verbindingsofficier’ verder uit te werken, is op donderdagmiddag 19 mei 2016 op Hogeschool Leiden een brainstormsessie georganiseerd. Op verzoek van de portefeuille Integrale aanpak Kindermishandeling en Jeugdgroepen van het Ministerie van Veiligheid en Justitie is een deze sessie vormgegeven volgens de beproefde receptuur van de Denktank Problematische Jeugdgroepen. Belangrijke vraagstukken over de aanpak van overlast en jeugdcriminaliteit worden in zo’n Denktank voorgelegd aan een gezelschap van praktijkgerichte experts uit diverse relevante werkgebieden en wetenschappelijke disciplines. Het gezelschap wordt voorgezeten door Jan Dirk de Jong, de lector Aanpak Jeugdcriminaliteit van het Expertisecentrum Jeugd aan Hogeschool Leiden. Hij is bijgestaan door zijn collega-onderzoeker Jeroen van den Broek. Ook is een medewerker van de desbetreffende portefeuille van het Ministerie van Veiligheid en Justitie aanwezig geweest.

Verder bestond het gezelschap uit geïnteresseerde beleidsmakers en professionals in de uitvoering die zelf zijn aangemerkt als potentiële ‘verbindingsofficieren’.

Aan de hand van een aantal vragen en stellingen hebben de deelnemers ruim twee uur met elkaar gesproken over het concept ‘verbindingsofficier’. Wat betekent zo’n functie? Waarom is deze rol nodig? En hoe organiseer je de implementatie daarvan in een aanpak? Niet alle deelonderwerpen en bijbehorende vragen zijn in deze bijeenkomst precies zo aan bod gekomen als voorbereid en niet in de volgorde die is voorgesteld. Dat is ook niet het uitgangspunt geweest van de discussie. De bedoeling van deze Denktank is geweest om op verkennende wijze te ontdekken of volgens de professionals uit diverse lokale aandachtsgebieden een ‘verbindingsofficier’ iets wezenlijks toevoegt aan de bestaande integrale aanpak (zoals vastgelegd in de Baseline van het Ministerie van Veiligheid en Justitie)⁴. De experts is gevraagd om vooral zelf essentiële en praktijkgerichte vragen, discussiepunten en stellingen aan te dragen met betrekking tot het concept van de ‘verbindingsofficier’. Dit leverde een vruchtbare discussie op, vooral op basis van praktijkkennis. Voor u ligt het verslag van deze discussie en de opbrengsten van de Denktank. Daarbij wordt niet vermeld wie precies wat heeft gezegd en vanuit welk vakgebied. Ook is niet in chronologische volgorde opgeschreven hoe het gesprek precies is verlopen. De ordening van de discussie vindt grotendeels plaats op basis van deelonderwerpen die zich aftekenen (waarbij het ene onderwerp uitvoeriger aan bod komt dan het andere). Het verslag is volledig vrij voor verspreiding. Sterker nog, wij zouden het zelfs erg fijn vinden als zoveel mogelijk mensen met ons meedenken. Het begrip ‘verbindingsofficier’ is nog volop in ontwikkeling, dus uw input is van harte welkom!

Met vriendelijke groet,

Jan Dirk de Jong
Jeroen van den Broek

¹ Risicjongeren zijn jongeren die risico lopen te vervallen in crimineel gedrag.

² Een problematische jeugdgroep bestaat uit jongeren die zich in groepsverband bewegen en zich niet gedragen binnen de normen die de sociale omgeving stelt.

³ Integraliteit heeft betrekking op de context van de individuele leden van een problematische jeugdgroep. Het gaat om het tegelijkertijd kunnen inzetten van interventies vanuit diverse invalshoeken en

uiteenlopende partners. De politie en het Openbaar Ministerie zijn uiteraard meer strafrechtelijk georiënteerd (repressief). Maar de inzet van andere typen interventies (preventief) – waaronder zorg- en hulpverlening – is onmisbaar om risicojeugd weer op het rechte pad te krijgen (en te houden).

⁴

http://www.wegwijzerjeugdenveiligheid.nl/fileadmin/w/wegwijzerjeugdenveiligheid_nl/Jeugdgroepen/Baseline_-_Integrale_Aanpak_Jeugdgroepen.pdf

“Ik ben een mens en hij is een mens”

In de belevingswereld van jongeren kunnen komen.

De deelnemers zijn van mening dat het voor een verbindingsofficier erg belangrijk is om in de belevingswereld van jongeren te komen. Vertrouwen lijkt daarbij een sleutel tot succes. Er wordt naar voren gebracht dat jongeren die zich binnen de straatcultuur begeven van nature een vijandelijke houding koesteren jegens instanties, in het bijzonder van de overheid. Om te zorgen dat jongeren een verbindingsofficier zien als een persoon (in plaats van als een instantie) – en een vertrouwensrelatie met hem of haar opbouwen –, is het van belang authentiek over te komen. Deze authenticiteit houdt in dat je als professional oprecht laat zien dat je betrokken bent bij het welzijn van de jongeren waarmee je werkt en niet alleen zegt dat je om hen geeft. De deelnemers benadrukken dat jongeren op straat echtheid als een van de belangrijkste waarden beschouwen. Iemand die niet echt is zullen ze meteen herkennen.

“Zo gauw jongeren door je heen kunnen prikken ben je klaar!”

Een van de deelnemers geeft aan het vertrouwen van jongeren te winnen door vooral heel transparant te zijn richting de jongeren. Eerlijkheid over doelstellingen, mogelijkheden en beperkingen van hun ‘samenwerking’ vormt de basis van een vertrouwensband. Een andere deelnemer beschrijft hoe hij het vertrouwen van jongeren wint door affectie te tonen – een woord dat de jongeren hier zelf overigens niet snel voor zullen gebruiken. Door hen het gevoel te geven dat hij in ze gelooft, naast ze staat en om ze geeft, probeert hij hen te

overtuigen dat ze niet verloren zijn en van het feit dat hij niet de vijand is (ondanks dat hij voor een instantie werkt).

“Het moment waarop je dat gevoel weet over te dragen; dát is het moment waarop je het vertrouwen van een jongere wint.”

Nadat het gelukt is een zekere vertrouwensband op te bouwen, is het volgens de deelnemers zaak om in elkaars belevingswereld te komen. Dit betekent in de eerste plaats dat de professional en de jongere elkaar moeten leren kennen. Een van de deelnemers beschreef dit proces als ‘heel klein’;

“Ik ben een mens en hij is een mens; ik moet hem leren kennen en hij moet mij leren kennen.”

De deelnemers geven aan dat het ook belangrijk is voor andere partners binnen de integrale aanpak om in de belevingswereld van jongeren te komen. Een verbindingsofficier kan hierbij een rol spelen, door bijvoorbeeld met jongeren mee te gaan naar sollicitatiegesprekken of te zorgen voor een warme overdracht (waarover in de volgende paragraaf meer), maar ook door bijvoorbeeld professionals te trainen in het omgaan met jongeren van de straat.

Deelnemers schetsten verschillende manieren waarop zij probeerden in de belevingswereld van jongeren te komen. Als sprekend voorbeeld hiervan werd door een van de deelnemers een project beschreven waarbij jongerenwerkers samen met een aantal rolmodellen (in de vorm van oud-sporters) jongeren bezochten wanneer zij nog een gevangenisstraf uitzaten. Door er al in dit stadium, op het moment dat een jongere feitelijk op zijn dieptepunt is, voor hem te zijn, kan een professional in de belevingswereld van een jongere komen en zodoende een vertrouwensband met hem opbouwen. Door te laten merken dat je het gedrag van de jongere afkeurt, maar niet hem of haar als persoon, kun je jongeren overtuigen van het feit dat je het beste met hen voor hebt.

“Je hebt ook niet in één dag leren lopen”

Niet loslaten, maar doorverbinden.

Zoals in de vorige paragraaf al kort werd benoemd, benadrukken de deelnemers het belang van warme overdracht. Te vaak blijkt het goede werk van een verbindingsofficier in de praktijk teniet te worden gedaan doordat de volgende professional in de schakel niet dezelfde verbinding heeft met de jongere in kwestie. Het feit dat deze professional en de jongere in kwestie zich moeilijk in elkaars belevingswereld kunnen verplaatsen, zorgt voor een moeizame samenwerking. Het risico bestaat hierdoor dat een jongere na korte tijd opnieuw botst met het systeem, met het zoveelste bewijs dat hij 'niet voldoet' tot gevolg. Volgens de deelnemers is het daarom ontzettend belangrijk jongeren niet (te snel) los te laten. In plaats van overdragen aan de volgende instantie, is het zaak jongeren bij de hand te houden.

“Want als die jongens het allemaal alleen konden, hadden ze ons niet nodig”

De deelnemers beschrijven een proces waarbij jongeren langzaam maar zeker op eigen benen komen te staan, maar waar vooral een lang proces van ondersteuning aan vooraf gaat. Binnen dit proces is het ontzettend belangrijk dat jongeren ook fouten kunnen maken. Het is namelijk irrealistisch om te verwachten dat jongeren die zich lange tijd hebben verhouden tot de normen en waarden op straat, zich zonder problemen aanpassen aan de in de bredere samenleving geldende standaarden. Jongeren vallen terug en het is belangrijk hen niet bij elke keer dat dit gebeurt af te keuren als persoon.

Een van de deelnemers schetst een sprekend voorbeeld van 'bij de hand houden' zoals hierboven besproken werd. Om te zorgen dat de jongeren die hij begeleidt niet terugvallen in hun oude patroon, zorgt hij dat wanneer een jongere werk heeft, hij de eerste week af en toe aanwezig is op de werkvloer. Op deze manier voelt de jongere zich gesteund en kan de verbindingsofficier doen waar hij zo goed in is: verbinden. Door aanwezig te zijn en door te spreken met de werkgever verzorgt hij de 'warme overdracht' die volgens de deelnemers zo van belang is.

“Mijn beleidsmedewerker staat met één been in de praktijk”

De straat en het systeem verbinden.

De deelnemers geven aan dat een belangrijke kwaliteit van een verbindingsofficier is dat hij de mensen van de straat inzichtelijk weet te maken hoe het systeem werkt en de mensen uit het systeem weet uit te leggen hoe het werkt op straat. In de eerste plaats kan deze kruisbestuiving plaatsvinden door mensen vanuit het systeem mee te nemen het werkveld in. De deelnemers brengen naar voren dat er veel beleidsmedewerkers zijn die nooit in contact komen met de buitenruimte. Door deze professionals letterlijk mee naar buiten te nemen en hen aan te kaarten wat knelpunten zijn, kan constructief worden samengewerkt. Ook professionals die wél in contact komen met de buitenruimte – zoals politieagenten – kunnen soms nog veel leren over hoe de straatcultuur in elkaar zit. Een van de verbindingsofficieren aan tafel schetst een prachtig voorbeeld waarin hij agenten in contact brengt met jongeren op straat. Deze wijkagenten zetten de verworven inzichten door naar collega's, waarna deze ook daadwerkelijk anders gingen acteren.

Ook is het belangrijk professionals uit de praktijk een podium te geven binnen de systeemwereld, omdat dit volgens de deelnemers nooit gebeurt. Een van de deelnemers geeft aan dat zijn werkgever hem nooit in contact zal brengen met beleidsmakers, omdat hij op zoek is naar mensen die de taal beleidsmatig erg goed spreken. Een verbindingsofficier kan mensen uit het werkveld de mogelijkheid bieden uit te leggen hoe het werkt in de praktijk, bij afdelingshoofden, directeuren en beleidsmakers. In sommige gevallen zal het contact tussen straat en systeem niet direct plaatsvinden, maar zal de verbindings-

officier de verbindende schakel vormen. Volgens de deelnemers is het hierdoor van belang dat de verbindingsofficier ook zélf de straat en het systeem begrijpt, omdat hij het op een goede manier beide kanten op moet kunnen uitleggen. Hij moet kunnen uitleggen waarom de politie werkt zoals ze werkt, maar ook waarom het er op straat soms op een bepaalde manier aan toe gaat. Belangrijk is hierbij eveneens dat de verbindingsofficier gewaardeerd wordt in zijn functie en beide werelden (zowel straat als systeem) open staan voor zijn rol binnen de aanpak. Dit betekent dat een verbindingsofficier invloed kan uitoefenen en bijvoorbeeld ook inzicht heeft in de agenda's van bestuurders.

Een van de deelnemers geeft aan zelf elke week een verslag op te maken voor de wethouder en andere invloedrijke personen binnen de gemeente. Hierdoor worden zaken uit de praktijk inzichtelijk op beleidsniveau en kunnen deze ontwikkelingen ook daadwerkelijk worden meegenomen bij het opstellen van beleid. Als kanttekening wordt hierbij door de deelnemers aangevoerd dat enkel het inzichtelijk maken van zaken die niet goed gaan niet zal werken. Om beleidsmedewerkers daadwerkelijk te ondersteunen, zal men moeten nadenken over wat beter kan en met een 'wat wél'-verhaal moeten komen.

Het verbinden van de straat en het systeem komt heel duidelijk terug in het 'werkatelier' dat door een van de deelnemers wordt geschetst. Binnen deze overlegvorm zitten zowel afdelingshoofden als mensen uit de praktijk aan tafel en vindt kruisbestuiving plaats tussen beide domeinen. Het blijkt een succes. Naar aanleiding van de door de professionals ingebrachte knelpunten, hebben de afdelingshoofden besloten trajecten voor jongeren voortaan op een andere manier te gaan inkopen. Na het overleg is een voorstel hiertoe opgesteld en op bestuurlijk niveau aanhangig gemaakt.

“Jongeren zijn grensoverschrijdend en dat moeten wij als ketenpartners ook zijn”

Omgaan met verschotting.

Belangrijk binnen het werk van een verbindingsofficier is dat hij zich bewust is van de verschotting die bestaat binnen de aanpak en dat hij hiermee om weet te gaan. Met verschotting wordt bedoeld dat er sprake is van fragmentatie en dat vaak in kaders (van domeinen) wordt gedacht. Volgens de deelnemers behelst deze verschotting een uiterst complex probleem. In de eerste plaats wordt verschotting ervaren met betrekking tot informatie. Veel informatie over huishoudens of individuen blijft liggen omdat professionals niet verder kijken dan hun eigen kader. Zo kan het voorkomen dat bijvoorbeeld verschillende afdelingen van de gemeente eigenlijk heel veel overlap hebben, maar dit zelf niet doorhebben. Jongeren die zich bijvoorbeeld in de openbare ruimte misdragen, zullen wellicht ook op school problemen ervaren of veroorzaken. Hoewel deze beide domeinen vallen onder de gemeente, bestaat er vaak weinig overleg tussenbeide. Door het gebrek aan onderlinge verbinding tussen verschillende domeinen, kunnen bepaalde signalen niet goed worden ingeschat. Instanties kijken weg omdat zij een subsidierelatie hebben en alleen met hun eigen opdracht bezig zijn. Volgens de deelnemers zou een verbetering van de onderlinge verbinding tussen afdelingen ervoor zorgen dat zaken eerder op de radar verschijnen en beter kunnen worden opgepakt.

Dezelfde verschotting zien de deelnemers met betrekking tot budgettering. Budgetten kunnen soms veel slimmer worden besteed, waardoor domeinoverstijgend resultaat kan worden geboekt. Zo kan een afdeling

stadsbeheer van een gemeente soms bijvoorbeeld nog veel liggende gelden hebben, terwijl zij (aan de hand van groenvoorzienig, openbare verlichting e.d.) een direct effect kunnen uitoefenen op de veiligheidsbeleving van bewoners. Een dergelijke afdeling wordt echter totaal niet in de aanpak betrokken. Ook andere instanties als scholen en woningcoöperaties worden te weinig gebruikt. Deze partners bezitten vaak schatten aan informatie, maar ontbreken in de 'vitale coalities' die worden gevormd. Het wordt duidelijk dat op beleidsniveau soms bepaalde structuren in stand worden gehouden die dit proces ernstig bemoeilijken. De samenwerking op de werkvloer wordt soms gefrustreerd door de manier waarop op een hoger niveau met budgetten wordt omgegaan.

Voor een verbindingsofficier is volgens de deelnemers een belangrijke rol weggelegd met betrekking tot de ontschotting van zowel budgetten als informatie binnen de aanpak. Door zich bewust te zijn van deze fragmentatie en door zelf domeinoverstijgend te werken, kan een verbindingsofficier professionals stimuleren verder dan hun eigen domein te kijken en zodoende de samenwerking (en als gevolg hiervan de gehele aanpak) bevorderen.

Uit een voorbeeld dat door een van de deelnemers werd aangedragen, kwam het probleem van verschotting heel duidelijk naar voren. De deelnemer beschrijft twee beleidsmedewerkers van de gemeente die op dezelfde kamer werken. De ene medewerker werkt voor de afdeling openbare orde, de andere is leerplichtambtenaar. Zij tonen zich druk met het bewaken van de grenzen van hun domein, waarbij het vooral niet de bedoeling is dat zij zich met elkaar bemoeien. Volgende de deelnemer communiceren beide collega's zelfs niet eens met elkaar. Het wrange is dat zij zich waarschijnlijk voor een groot deel met dezelfde jongeren bezighouden en de aanpak ontzettend geholpen zou zijn bij het vroeg communiceren van bepaalde signalen.

“Ik zoek constant de grenzen op, maar speel wel het spel”

Voorzichtig buiten de lijntjes kleuren.

Er bestaat overeenstemming onder de deelnemers over het feit dat het in de rol van verbindingsofficier belangrijk is waar mogelijk buiten de bewandelde paden te treden. Dit betekent dat organisatiestructuren tegen het licht worden gehouden, getornd wordt aan de bestaande hiërarchie en soms de grenzen van de regels worden opgezocht. Belangrijk lijkt hierbij om een krachtig persoon te hebben op een positie met invloed (dit kan de verbindingsofficier zelf zijn of iemand boven hem of haar). Iemand die zich niet beroept op het feit dat hij 'onderdeel van het systeem' is, maar die tegen deuren aan durft te schoppen. De deelnemers hebben de ervaring dat het opzoeken van grenzen in eerste instantie over het algemeen leidt tot weerstand, maar er na verloop van tijd juist voor zorgt dat zij als volwaardig partner worden gezien en zelfs proactief worden benaderd door ketenpartners. Het 'overslaan' van mensen of het aankaarten van zaken die niet naar behoren verlopen, valt in eerste instantie niet in goede aarde, maar zal worden geaccepteerd wanneer de aanpak aan de hand hiervan daadwerkelijk verbetert. Dit proces gaat met vallen en opstaan, omdat een verbindingsofficier op sommige momenten daadwerkelijk (te ver) over bepaalde grenzen gaat (en hiervoor met de billen bloot moet).

Tegelijkertijd wordt door sommige deelnemers geschetst dat als gevolg van politieke bemoeienis en subsidiering niet altijd volledig vrij bewogen kan worden.

Volgens een aantal deelnemers zegt dit veel over de cultuur binnen gemeenten. Zij voeren aan dat 'het spel' gespeeld dient te worden. Dit betekent dat waar nodig partners tevreden worden gehouden, maar ook heel duidelijk zaken worden aangekaart wanneer deze niet in orde zijn. Binnen het spelen van het spel is het van belang partijen duidelijk te maken dat iedereen, hoezeer belangen soms ook uit elkaar lijken te liggen, uiteindelijk hetzelfde doel nastreeft. Tegelijkertijd betekent dit dat je als verbindingsofficier niet alleen overal tegenaan aan het schoppen bent, maar ook complimenten uitdeelt voor zaken die wél goed gaan. Binnen het spelen van het spel is het belangrijk vitale partners te kiezen. Niet elke partner binnen de aanpak is namelijk meteen een partner met wie jij zaken hoeft te doen.

Een van de deelnemers schetst een bestuurlijke praktijk waarin hij als gemeentelijk regisseur tot op zekere hoogte gebonden is aan de gemeentelijke regels, bijvoorbeeld omdat verschillende subsidies moeten worden binnengehaald. Om als betrouwbare partner gezien te worden en vanwege politieke druk, voelt hij zich genooddaakt mee te draaien in een systeem waarin hij veel dingen graag anders had gezien. Hij zoekt naar manieren om enerzijds de gemeente tevreden te houden, maar anderzijds de aanpak meer naar zijn hand te kunnen zetten. Verschillende deelnemers hebben na afloop van de brainstorm afgesproken ervaringen en expertise met betrekking tot dit specifieke onderwerp met elkaar uit te wisselen.

“Proef je passie, proef je authenticiteit?”

De zoektocht naar een verbindingsofficier.

De deelnemers zijn het onverdeeld eens over dat het bij het aanstellen van een verbindingsofficier draait om ‘de persoon’. Zij benadrukken dat het er niet om gaat of je jongerenwerker bent of straatcoach of wat dan ook;

“Het gaat erom dat je passie hebt, dat je die jongeren oprecht wil helpen.”

Tijdens het gesprek rees terecht de vraag of een verbindingsofficier eigenlijk wel een individueel persoon moet zijn. Zeker in grote gemeenten lijkt het haast ondoenlijk om met een enkele verbindingsofficier de aanpak als geheel vooruit te brengen. De deelnemers opperden dat eigenlijk ieder persoon op zijn eigen niveau bezig dient te zijn met verbinden waardoor er een keten ontstaat.

Een van de deelnemers beschrijft de situatie in zijn gemeente, waarin hij langzaam in zijn rol als verbindingsofficier is gegroeid. Deze situatie heeft zich op een informele manier ontwikkeld en was niet van tevoren volledig vastgelegd in beleid. Nu de aanpak blijkt te werken, wordt deze beschreven en op papier gezet. De vrijheid om op deze manier te werk te gaan wordt door een groot deel gecreëerd doordat de instantie waarvoor de verbindingsofficier werkt onder regie van de gemeente valt. De gemeente heeft bewust gekozen voor het aanstellen van een interne club waarover ze veel sturing kan uitoefenen, naast alle externe instanties die worden ingehuurd (en waarvan het vaak moeilijk blijkt kwaliteit te eisen).

Een van de deelnemers stelt dat deze manier

van werken wel erg veel tijd kost en vraagt zich hardop af wat gemeenten moeten doen die nú met problematiek kampen. Vanuit de andere deelnemers wordt geopperd dat men binnen de eigen organisatie op zoek moet naar mensen met kwaliteit. Mensen die écht verbinding kunnen maken, vertrouwen kunnen genereren en jongeren daadwerkelijk perspectief kunnen bieden. Deze professionals dien je een centrale rol te geven binnen je aanpak en de kans te bieden een team te creëren met gelijkdenkenden. Nogmaals wordt benadrukt dat het draait om het aannemen van mensen met passie en oprechtheid. Indien deze mensen niet binnen de eigen organisatie te vinden zijn, is het zaak op zoek te gaan naar bedrijven of instanties die deze zelfde verbinding tot stand kunnen brengen. Hierbij is het van belang om oog te hebben voor het verschil tussen de papieren werkelijkheid die instanties schetsen en hetgeen dat daar in de praktijk van terecht komt.

“Ik zou gaan zoeken zonder te zeggen dat je zoekende bent.”

De deelnemers schetsen een veelvoorkomende situatie waarin een gemeente benoemt dat zij een probleem heeft, waarna ontzettend veel organisaties zich aandienen die stuk voor stuk zeggen dit probleem op te kunnen oplossen. De instantie die het mooiste beleid kan optekenen of het mooiste kan praten gaat er in veel gevallen met de opdracht vandoor. Hetgeen dat echter bepalend dient te zijn is of instanties daadwerkelijk het verschil maken. Door met

hen in gesprek te gaan zonder dat je vertelt dat je als gemeente zoekende bent, kun je achterhalen of zij de eerder benoemde passie en authenticiteit bezitten die nodig zijn.

Door een van de deelnemers wordt hier bij aangetekend dat de situatie van een gemeente wellicht gecompliceerder is dan hier geschetst wordt, aangezien je niet met een 'lege tafel' begint. Een gemeente begint met een structuur van bestaande organisaties die langlopende werkrelaties, vriendschappen, politieke verwevenheid of zelfs familierelaties hebben. Indien je daarbinnen kwaliteit wil eisen, betekent dit ook dat sommige bestaande verhoudingen op scherp worden gezet.

Een andere complicerende factor bij het aannemen van dergelijke partijen vormt vaak het feit dat gemeentelijk regisseurs zich dienen te kunnen verantwoorden richting hun meerderen. Deze leidinggevendenden vragen om output in termen van cijfertjes, terwijl de daadwerkelijke winst van dergelijke partijen zich veel beter laat schetsen in outcome. Regisseurs voelen dus vaak niet de vrijheid om partijen de ruimte te geven te doen wat daadwerkelijk werkt, omdat zij zich dienen te verantwoorden binnen hun eigen organisatie. De deelnemers geven wel aan dat het aan de andere kant logisch is dat partijen geen volledige vrijheid genieten, omdat dit hen de kans zou geven de gemeente ontzettend te belazeren.

Als laatste complicerende factor werd benoemd dat gemeenten er vaak huiverig voor zijn personen met een twijfelachtig verleden aan te nemen. Hoewel de praktijk uitwijst dat met name jongeren die zelf tot probleemjeugd hebben behoord vaak

uitstekend in staat zijn jongeren te bereiken, stuit de inzet van bijvoorbeeld mensen met een strafblad vaak op weerstand. Hoewel de deelnemers hier begrip voor kunnen opbrengen, denken zij dat de overheid er niet aan ontkomt de inzet van deze personen te overwegen. Binnen het werk van de deelnemers zijn prachtige succesverhalen te vinden die de meerwaarde van dergelijke personen binnen de aanpak onderstrepen.

Lectoraat Aanpak Jeugdcriminaliteit
Expertisecentrum Jeugd
Hogeschool Leiden

facebook.com/lectoraataanpakjeugdcriminaliteit

twitter.com/jdadejong

linkedin.com/jdadejong